

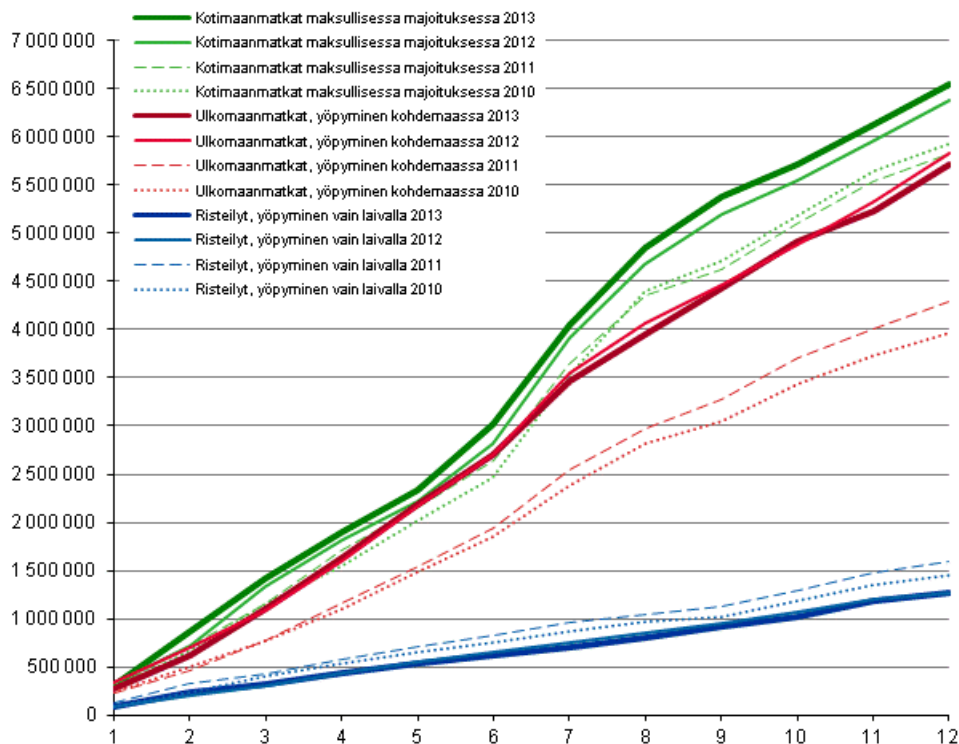
Suomalaisten matkailu

2013, syksy (1.9.-31.12.2013)

Viron ja Ruotsin risteilyt suomalaisten suosiossa syys-joulukuussa 2013

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaiset tekivät loppuvuodesta 2013 kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja sekä yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä ulkomaanmatkoja saman verran kuin vuotta aiemmin. Sen sijaan yönyliristeilyt Ruotsiin ja päiväristeilyt Viroon lisääntyivät edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta 17 ja 16 prosenttia. Espanjan Kanariansaarille suuntautuneet matkat lisääntyivät runsaalla 5 prosentilla.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat, kumulatiivinen kertymä kuukausittain 2010–2013*

Vuoden 2013 viimeisellä kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät yli 12 miljoonaa matkaa, kun mukaan lasketaan kaikki kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa noin 7,7 miljoonaa. Näistä oli ilmaismajoitusmatkoja 6 miljoonaa. Matkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 1,7 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Lapissa. Maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tilastoitiin 0,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden syys-joulukuussa.

Syyskuu oli kotimaanmatkailun osalta loppuvuoden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin runsaat puoli miljoonaa maksullisen majoituksen sisältänyttä matkaa.

Ulkomaille tehtiin syys-joulukuussa 2,5 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat.

Naapurimaamme Viro ja Ruotsi houkuttavat suomalaisia vapaa-ajanmatkailijoita vuodenaajasta riippumatta. Loppuvuodesta Viroon suuntautui 813 000 matkaa, joka on 8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Näistä matkoista vajaan 60 prosenttia oli matkoja, jotka sisälsivät yöpymisen maissa, neljäsosa oli päiväristeilyjä ja viidesosa laivayöpymisen sisältäneitä risteilyjä. Joulukuu oli kauden suosituin kuukausi käväistä Virossa.

Ruotsiin syyskuukausina suuntautui 560 000 matkaa, joka on 10 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Näistä matkoista yli puolet oli vain laivayöpymisiä sisältäneitä risteilyjä ja reilu kolmannes matkoja, jotka sisälsivät yöpymisiä maissa. Joka kymmenes matka oli päivämatka. Loppuvuoden aikana Ruotsiin matkustettiin mieluiten lokakuussa.

Espanja on suomalaisten kestopuosikki myös syyskuukausina ja matkoja sinne tehtiinkin 6,6 prosenttia enemmän kuin viimevuoden vastaavana ajankohtana. Espanjanmatkoista Kanariansaarille suuntautui 125 000 ja Manner-Espanjaan sekä Baleaarien saarille 105 000. Joulukuu oli loppuvuoden suosituin kuukausi matkustaa sekä Kanarialle että Manner-Espanjaan.

Turkkiin matkoja suuntautui 95 000, joka on 32 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Venäjälle yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin 92 000, eli 20 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden syyskaudella.

Kun tarkastellaan vain yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja, tehtiin niitä saman verran kuin viime vuoden syys-joulukuussa eli 1,8 miljoonaa. Lokakuu oli näiden matkojen osalta hiuksen hienosti suosituin kuukausi, sillä silloin tehtiin 488 000 ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 1,4 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,7 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Kotimaan työmatkojen määrä väheni 6 prosenttia, mutta ulkomaan työmatkojen määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin loka-, marras-, joulukuussa 2013 sekä tammikuussa 2014 yhteensä 5 566 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista. Vuoteen 2011 saakka tiedot kerättiin 15–74-vuotiailta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuu 2013*.....	4
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuu 2013*.....	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuu 2013*.....	5
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuu 2013* ja 2012.6	
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan syys-joulukuu 2013*.....	7
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin syys-joulukuu 2013* ja 2012.....	8
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2013.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuu 2013*

			Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Syys-joulukuu yhteensä	Vuosimuutos, % 9-12/2013* - 9-12/2012
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			3 258	3 207	2 925	2 898	12 288	-1,9
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	2 071	1 885	1 763	1 941	7 661	-2,2
		Maksullinen majoitus	526	339	416	422	1 703	0,2
		Ilmaismajoitus	1 546	1 546	1 347	1 520	5 958	-2,9
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	618	671	560	652	2 501	1,1
		Yöpyminen kohdemaassa	479	488	325	481	1 773	0,1
		Risteily	106	102	166	86	460	8,6
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	..	81	69	84	267	-3,6
Työ	Kotimaa	Yhteensä	362	420	452	200	1 433	-6,4
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	207	232	149	105	694	0,1

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuu 2013*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	Matkat 9-12/2013*		Matkat 9-12/2013*		Matkat 9-12/2013*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 703	100	5 958	100	7 661	100
Uusimaa	317	19	914	15	1 231	16
Varsinais-Suomi	141	8	557	9	698	9
Satakunta	..		198	3	227	3
Kanta-Häme	61	4	181	3	242	3
Pirkanmaa	195	11	534	9	729	10
Päijät-Häme	..		269	5	294	4
Kymenlaakso	..		188	3	202	3
Etelä-Karjala	51	3	265	4	317	4
Etelä-Savo	57	3	354	6	411	5
Pohjois-Savo	108	6	417	7	524	7
Pohjois-Karjala	53	3	243	4	296	4
Keski-Suomi	78	5	418	7	496	6
Etelä-Pohjanmaa	51	3	254	4	305	4
Pohjanmaa	..		128	2	175	2
Keski-Pohjanmaa	..		63	1	74	1
Pohjois-Pohjanmaa	162	10	487	8	650	8
Kainuu	115	7	118	2	234	3
Lappi	177	10	353	6	529	7
Ahvenanmaa - Åland	

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuu 2013*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-aika		Työ	
	Matkat 9-12/2013*		Matkat 9-12/2013*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	7 661	100	1 458	100
Auto	6 101	80	947	65
Bussi	449	6	90	6
Juna	951	12	271	19
Lentokone	121	2	130	9
Muu	

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuu 2013* ja 2012

Kohde	Syys-joulukuu			
	2013*		2012 ¹⁾	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 773	100	1 772	100
Pohjoismaat	225	13	279	16
Ruotsi	204	12	211	12
Venäjä ja Baltia	570	32	569	32
Venäjä	92	5	116	7
Viro	463	26	432	24
Itä- ja Länsi-Eurooppa	335	19	283	16
Britannia	72	4	..	
Ranska	66	4	61	3
Saksa	79	4	93	5
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	540	30	494	28
Espanja (ilman Kanariansaaria)	105	6	97	5
Espanjan Kanariansaaret	125	7	118	7
Italia	72	4	82	5
Kreikka	51	3	70	4
Turkki	95	5	72	4
Amerikka	
Afrikka	
Aasia ja Oseania	82	5	84	5

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Luvut tarkentuneet

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan syys-joulukuun 2013*¹⁾

Kohde	Ulkomaanmatkan syy					
	Vapaa-aika				Työ	
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä	298	2 051	152	2 501	694	
Pohjoismaat	90	454	..	581	242	
	Ruotsi	88	435	..	560	168
	Tanska	50	..
Venäjä ja Baltia	108	758	75	941	113	
	Venäjä	113	..
	Viro	60	705	..	813	65
Itä- ja Länsi-Eurooppa	57	253	..	335	252	
	Britannia	..	55	..	72	55
	Ranska	..	50	..	66	..
	Saksa	..	60	..	79	87
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	..	506	..	540	..	
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	94	..	105	..
	Espanjan Kanariansaaret	..	119	..	125	..
	Italia	..	67	..	72	..
	Kreikka	..	51	..	51	..
	Turkki	..	87	..	95	..
Amerikka	
Afrikka	
Aasia ja Oseania	..	65	..	82	..	

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin syys-joulukuu 2013* ja 2012

		Viro			Ruotsi		
		Matkat 9-12/2013*	Matkat 9-12/2012 ²⁾	Muutos, % 9-12/2013* - 9-12/2012	Matkat 9-12/2013*	Matkat 9-12/2012 ²⁾	Muutos, % 9-12/2013* - 9-12/2012
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		878	850	3	728	630	16
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	813	753	8	560	510	10
	Yöpyminen kohdemaassa	463	432	7	204	211	-3
	Risteily	158	156	2	299	257	17
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	192	165	16	57	..	
Työ	Yhteensä ¹⁾	65	97	-33	168	120	40

Merkkien selitykset: [...] tieto on liian epävarma esitettäväksi, [] tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

2) Luvut tarkentuneet

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2013

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastajaan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasona on keskimäärin 36 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen luottamusvälit matkaryhmittäin vuonna 2012

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	2 049	6 380	130	6 166	6 595
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	6 413	20 391	179	20 097	20 685
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	1 299	4 144	108	3 966	4 321
Ulkomaan päivämatkat	223	700	47	623	777
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	406	1 268	63	1 165	1 371
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 862	5 836	126	5 628	6 043
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	680	2 174	80	2 043	2 306

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien tietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 1–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittellä. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 09 1734 2243

Mervi Härkönen 09 1734 3254

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)*